

บทที่ 7

ปัญหาของการขัดแย้งในครอบครัว

ความหมาย

การขัดแย้งในครอบครัว หมายถึง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ครอบครัวมิได้คาดหวัง หรือปรารถนาจะให้เกิดขึ้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นแล้วยอมทำให้สมาชิกของครอบครัวได้รับความกดดัน อับอายขายหน้า

มูลเหตุแห่งการขัดแย้ง

คนเราทุกคนย่อมมีความอยากเป็นธรรมชาติ ความอยากหรือความต้องการเป็นแรงผลักดันให้คนเราต้องกระทำทุกอย่างเพื่อบำบัดความต้องการของตนเอง การที่จะได้มาในสิ่งที่ต้องการจึงมีการลงมือกระทำ ในครอบครัวของคนเราอย่างน้อย ๆ ก็ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และก็เป็นกรายากที่จะให้บุคคล 2 คนนี้มีแบบรูปของพฤติกรรมและทัศนคติเหมือนกัน เพราะอาจจะมีภูมิหลังและประสบการณ์ต่างกัน จึงอาจจะขัดแย้งกันได้ตลอดเวลา

การขัดแย้งกันในครอบครัว อาจจะมีได้ตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น จะชวนเสียด้าไว้ตรงไหน จะตั้งชุกกับแขก จะตั้งทีวีไว้ตรงไหน เป็นต้น จนกระทั่งไปถึงเรื่องใหญ่ ๆ เช่น เรื่องเงินทอง เรื่องอบรมบุตร เรื่องวงศาคณาญาติ เป็นต้น การขัดแย้งกันในครอบครัวเมื่อเกิดขึ้นกับคู่สมรสแล้ว ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการคืนดีประนีประนอมขึ้นอยู่กับการณ์ที่คู่สมรสนั้นสามารถจะจัดการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งนั้น ๆ ได้ดีเพียงใด ถ้าคู่สมรสไม่สามารถจะประองคองกันได้ ก็อาจจะมีผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายมาไกล่เกลี่ย ถ้ายังไม่มีแนวโน้มที่จะดีขึ้นก็จำเป็นต้องให้ศาลเข้ามาช่วยตัดสินชี้ขาด

สาเหตุของการขัดแย้ง

การขัดแย้งในครอบครัว แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ¹

1. การขัดกันโดยทางส่วนตัว
2. การขัดกันโดยทางสังคม

การขัดกันโดยทางส่วนตัว เป็นการขัดกันเพราะบุคลิกลักษณะต่าง ๆ เช่น ระหว่างสามีกับภรรยาที่มีประสบการณ์ต่างกัน ค่านิยม และทัศนคติต่างกัน ซึ่งพอจะแยกได้ดังนี้

1. ก้ำกึ่งอารมณ์ อารมณ์หมายถึงปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ โดยในสถานการณ์ที่เหมือนกัน คนจะโต้ตอบต่างกัน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การอบรม หรือประสบการณ์ ผลที่เกิดย่อมกระทบกระเทือนต่อสมาชิกในครอบครัว
2. แบบของความประหลาด แบบความประหลาดของกลุ่มแต่ละคู่ก็แตกต่างกันไป ความคุณค่าที่ทั้งสองได้รับมา ถ้าแตกต่างกันมาก โอกาสที่จะเกิดการขัดแย้งก็มีมาก การปรับตัวของกลุ่มจะต้องเป็นแบบการปรับตัวทั้งสองฝ่าย ไม่ใช่การปรับตัวแต่ฝ่ายเดียว ปกติแล้วอารยธรรมยิ่งเจริญเท่าไร แบบของความประหลาดยิ่งเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้นเท่านั้น
3. บทบาท ทั้งสามีภรรยาต่างก็มีบทบาทเฉพาะของตน สามีควรมีบทบาทเป็นผู้นำ เป็นหัวหน้าครอบครัว ภรรยาเป็นคู่คิด เป็นผู้ดูแลในครัวเรือน ถ้าต่างฝ่ายต่างก็ทำบทบาทของตน การขัดแย้งคงเกิดได้ยาก
4. ค่านิยม ค่านิยมหรือวิธีการบางอย่างที่ครอบครัวยึดถือและถือปฏิบัติ เช่นในเรื่องเศรษฐกิจ เรื่องเพศ เรื่องศาสนา ฯลฯ ถ้าสามีภรรยารู้จักนำค่านิยมที่ตนแตกต่างมาผสมผสานให้กลมกลืนกัน ก็แสดงว่ามีการปรับตัวเข้าหากัน การขัดแย้ง

¹ สุัททรา สุภาพ, สังคมและวัฒนธรรมไทย, กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2518, หน้า 62 - 66.

ก็คงจะไม่มีมาก

5. ความรัก สามีภรรยาที่มีความรักกันมาก ๆ เวลาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำอะไรผิดพลาดบ้างก็จะให้อภัยกันได้ ความรักนี้ไม่ใช่หมายถึงความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเดียว แต่หมายถึงสิ่งอื่น ๆ ที่มาประกอบกันเป็นความรัก เช่น ความพอใจในนิสัยรสนิยม หรือความเห็นอกเห็นใจกัน โดยทั่วไปการชกแย้งกันในเรื่องความรักมักมีเปอร์เซ็นต์สูงที่เป็นเรื่องของการชกกันในเรื่องเพศ เพียงแต่ไม่ค่อยเปิดเผยกัน ในประเทศอังกฤษ อเมริกา และประเทศในยุโรป การหย่าร้างไม่เคยออกมาในรูปแบบของการชกกันทางเพศ แต่มักจะออกมาในรูปแบบของการทราฐจิตใจ ไม่เอาใจใส่ หอกทิ้ง เป็นต้น

6. สาเหตุอื่น ๆ เช่น การมีทัศนคติในเรื่องเพศแตกต่างกัน กลัวการมีลูก และการไม่ยอมมีความสัมพันธ์ทางเพศ

การชกกันในค่านิยม ครอบครัวทุกครอบครัวต้องอยู่ในสังคม ดังนั้นสิ่งแวดล้อมทางสังคมจึงมีผลกระทบต่อครอบครัว การชกกันในค่านิยมแยกได้ดังนี้

1. การชกกันทางค่านิยมธรรม ครอบครัวที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมแตกต่างกันมาก ๆ โอกาสที่จะชกกันก็มีได้ง่าย การชกกันทางค่านิยมธรรมมักจะเป็นเรื่องของ

- 1.1 ศาสนา
- 1.2 ภาษา
- 1.3 ฐานะทางเศรษฐกิจ
- 1.4 แบบของความประพฤติ

2. การชกกันในเรื่องอาชีพ อาชีพมีส่วนสำคัญต่อชีวิตสมรสมาก เช่น สามี มีอาชีพที่ต้องจากบ้านจากภรรยาเสมอ ๆ แต่ครั้งก็จากไปนานหลายวัน

ทำให้ภรรยาเกิดความว่าเหว่ หรืออาชีพที่สังคมไม่ค่อยจะยอมรับ เช่น อาชีพพาร์ตเนอร์ หมอนวด ล้อดวงหญิงไปชาย ฯลฯ

3. การทำงานของฝ่ายหญิง ในสังคมสมัยใหม่ หญิงมีบทบาทในเรื่องการทำงานมากขึ้น อาจเป็นเพราะพลังกดดันทางเศรษฐกิจ หรือเป็นเพราะความเหงา ไม่อยากอยู่บ้าน การทำงานของภรรยาต้องมีทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีก็คือช่วยเพิ่มพูนรายได้ ผลเสียก็คือเก็บขาดความอบอุ่น ขาดการอบรม ทำให้บ้านขาดการดูแล สามีอาจจะหึงหวงเมื่อมีคนมาชอบพอรักใคร่ หรืออาจทำให้เกิดอารมณ์เสียได้ง่าย เพราะเมื่อกลับจากทำงานต่างก็เหนื่อยด้วยกันทั้งคู่ อาจจะมีการโต้แย้งกันได้ง่าย

4. การว่างงาน การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเกิดการว่างงาน ก็จะทำให้ขาดรายได้ สามีอาจจะรู้สึกเสียศักดิ์ศรีของตน ย่อมทำให้เกิดการแตกแยกในครอบครัวได้ง่าย

5. ปัญหาอื่น ๆ เช่น ความแตกต่างระหว่างวัยมีมาก การมีญาติพี่น้องมาอาศัยอยู่ด้วย สภาพของตัวบ้านและสภาพแวดล้อมไม่น่าอยู่ เป็นต้น

ปัญหาครอบครัวที่มีผลทำให้เกิดความแตกแยกในครอบครัว

ปัญหาครอบครัวในชีวิตปัจจุบันย่อมเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และต้องการปรับตัวในชีวิตสมรสอยู่เสมอไปตลอดชีวิตที่เกี่ยวข้อง เมื่อคู่สมรสได้ทำพิธีมงคลสมรสเรียบร้อยแล้ว นั้นเป็นเพียงแต่การเริ่มต้นของชีวิตเริ่มต้นเท่านั้น การแต่งงานจึงเป็นเพียงการเริ่มต้นของปัญหาครอบครัวนั่นเอง เมื่อแรกรักหรือแต่งงานกันใหม่ ๆ คู่สมรสย่อมมีความสุขกับความรักที่หวานซึ่งคู่คู่กัน เข้าทำนอง "ข้าวใหม่ปลามัน" ครั้นพอนานวันก็อาจจะเกิดปัญหากระทบกระทั่งกันบ้าง เป็นของธรรมดา เพราะทั้งสองฝ่ายอาจมีทั้งสิ่งดีและไม่ดีปะปนกันอยู่ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวและมีแนวโน้มที่จะนำมาซึ่งความแตกแยกในครอบครัวนั้นมีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการเงินที่สามีภรรยาทั่วไปมักจะพบในระยะแรก ๆ ของการแต่งงานก็คือ การไม่มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายภายในครอบครัว คู่สมรสจึงต้องเรียนรู้ในเรื่องความรับผิดชอบร่วมกัน และจะต้องหันหน้าเข้าหากัน เพื่อพิจารณาในเรื่องรายได้และรายจ่ายของครอบครัวให้เป็นไปอย่างรัดกุมและประหยัดมากที่สุด การเงินที่ไม่มั่นคง อาจเป็นเหตุให้ต้องมีหนี้สิน สามีภรรยาอาจจะมีอารมณ์เสียบ่อย ๆ ย่อมเกิดความขัดแย้งภายในครอบครัวได้

2. ปัญหาทางค่านิยม ชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเองสั้นแต่ยาว การประนีประนอม หรือความยืดหยุ่นของทั้งสามีและภรรยา คู่สมรสที่ไม่บรรลุมารยาททางอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ชอบเอาแต่ใจตนเอง เป็นใหญ่ ย่อมไม่สามารถที่จะปรับตัวเข้าหากันได้

3. ความสนใจและค่านิยมต่าง ๆ การที่คู่สมรสมีความสนใจและมีรสนิยมในสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนการแสดงพฤติกรรมออกมาไม่เหมือนกัน อาจจะเนื่องมาจากระดับการศึกษาและสิ่งแวดล้อมของทั้งสองฝ่าย ถ้าสามีภรรยามีค่านิยมและความสนใจแตกต่างกันมาก ๆ เช่น สามีเป็นคนเคร่งศาสนา แต่ภรรยาชอบสนุกสนาน หรือสามีเห็นว่าการรักสำคัญที่สุด แต่ภรรยาเห็นว่าเงินทองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด สามีเป็นคนชอบเที่ยวแต่ภรรยาเป็นคนคระหนี่ ก็คงจะไม่ติดอะไรกับการที่คนสองคนลงเรือลำเดียวกัน แต่ต่างคนต่างพายไปคนละทิศละทาง ในที่สุดปัญหาการขัดแย้งก็จะเกิดตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

4. การขาดความรับผิดชอบ การรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ นับว่าเป็นคุณธรรมที่สำคัญของมนุษย์ ปัญหาการขัดแย้งต่าง ๆ ในครอบครัวมักเกิดจากการขาดความรับผิดชอบเป็นสาเหตุสำคัญ เช่นสามีชอบมัวสุมอยู่กับอบายมุข เล่นการพนัน คีฬาสุราเป็นนิจ มีภรรยามาก ไม่ทำมาหากิน ภรรยาที่เอาแต่แค้นตัว เที่ยวเตร่สนุกสนาน เกียจคร้าน ไม่เอาใจใส่ในการเลี้ยงดูบุตร

5. การขาดความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ความเข้าใจเห็นอกเห็นใจกัน ทำให้เกิดการให้อภัย ทำให้เกิดกำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาทั้งปวง สมาชิกรรยาควรมีความเกรงใจกันด้วยคุณธรรม ไม่ใช่กลัวต่ออำนาจของอีกฝ่ายหนึ่ง

6. การมีบุคลิกภาพเข้ากันไม่ได้ บุคลิกภาพของชายและหญิงที่มีความแตกต่างกันมาก ๆ ทำให้ผสมผสานกลมกลืนกันไม่ได้ ก็จะกลายเป็นข้อขัดแย้งในชีวิตสมรสได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะคู่สมรสต่างฝ่ายต่างก็รู้จักและศึกษากันน้อยเกินไป

7. ความหึงหวง ความหึงหวงเปรียบได้ว่าเป็นอารมณ์ของความรัก เมื่อเกิดความรักความหึงหวงก็มักจะติดตามมาเสมอ ความหึงหวงจึงถือเป็นเรื่องธรรมดา ถ้ามีความหึงหวงไม่มากจนเกินไปก็ย่อมเป็นอารมณ์ช่วยประคับประคองความรักให้สวยสดงดงามและน่าชื่นชมอย่างแท้จริง ความหึงหวงบางครั้งก็เป็นยาพิษ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดบ่อย ๆ การไม่แสดงความหึงหวงเลยก็อาจเกิดความเข้าใจผิดคิดว่าเขาไม่สนใจ เขาไม่สำคัญ หรือเขาไม่รัก ก็เป็นได้

8. ความไม่ซื่อตรงต่อกัน ชีวิตสมรสที่มีความสุขควรอยู่กันอย่างเปิดเผย ไม่มีลับลมคมใน มีความจริงใจต่อกันทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งก่อนหน้าและล้มหลัง ถ้าไม่ซื่อตรงต่อกัน เช่น ปกบังเรื่องเงินทอง ปกบังเรื่องความสัมพันธ์สวาทกับบุคคลอื่น ย่อมทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนทำให้เป็นเหตุของความขัดแย้งได้

9. การนอกใจ นับเป็นความไม่ซื่อตรงอีกแบบหนึ่ง เป็นสาเหตุความขัดแย้งภายในครอบครัวที่สำคัญมาก มักพบได้บ่อย ๆ ในสังคมปัจจุบัน การนอกใจเป็นเรื่องถูกเกียรติยศและแสงใจแก่อีกฝ่ายหนึ่งเป็นอย่างยิ่ง เป็นการผิดศีลธรรมอย่างรุนแรง

10. ปัญหาเครือญาติ เครือญาติของทั้งสองฝ่าย ถือว่าเป็นมือที่สามที่มีส่วนทำให้เกิดความแตกแยกภายในครอบครัว แต่เครือญาติที่ดี ๆ ก็มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความมั่นคงถาวรได้เช่นเดียวกัน คู่สมรสที่เริ่มต้นครอบครัวโดยสามารถ

มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และไม่มีผู้อื่นมาร่วมอาศัยอยู่ด้วย ถือว่าคู่สมรสนั้นได้เริ่มต้นชีวิตครอบครัวที่คัมภีร์

11. ปัญหาการปรับตัวในทางเพศ ความสัมพันธ์ทางเพศที่เกิดขึ้นอย่างสมคูลย์ จะทำคามพึงพอใจมาสู่ทั้งสามีและภรรยา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้มีชีวิตสมรสที่ราบรื่นและมีความสุข แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าคนจะแต่งงานเพื่อความสุขทางเพศรสอันเกิดมาจากการร่วมเพศเพียงอย่างเดียว แต่เพศรสซึ่งทั้งสองฝ่ายพึงพอใจนับได้ว่าเป็นข้อสัมพันธ์อันทรงพลังยิ่ง และมีอานุภาพมากที่สุดอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ความรักในชีวิตสมรสสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง มีความสุขอย่างน่าพึงพอใจและมั่นคงถาวร เพราะทุกคนมีความต้องการทางเพศหรือกามรมณ์ตามธรรมชาติ และจำเป็นต้องได้รับการสนองตอบจากคู่สมรสที่สังคยมยอมรับ การปรับตัวทางเพศมีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตสมรส แต่มักจะเป็นเรื่องที่ยึดบังไม่กล้าพูดถึง หรือมักจะถกเถียงกันด้วยว่าเรื่องนี้มันไม่ใคร่สนใจเท่าใดนัก ทั้งชายและหญิงต้องศึกษาทำความเข้าใจธรรมชาติของความรู้สึกทางเพศของกันและกัน ถ้าเกิดความอึดใจในเรื่องเพศ จะทำให้เป็นปัญหาขัดแย้งภายในครอบครัวได้มาก ฉะนั้นถ้าสามีภรรยามีปัญหาในเรื่องเพศ ก็น่าจะหันหน้าเข้าหากัน พูดกันให้เข้าใจอย่าละอาย อย่าเกรงใจ ต้องหยิบยกปัญหาออกมาแล้วเสียให้กระจ่าง หรืออาจจะขอคำแนะนำช่วยเหลือจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญก็ได้

12. การไม่มีบุตรด้วยกัน ชีวิตสมรสที่สมบูรณ์แบบและประสบความสุขได้อย่างแท้จริง ควรจะมีบุตรด้วยกัน แต่การไม่มีบุตรด้วยกันไม่ได้หมายความว่าครอบครัวจะไม่มีความสุข ถ้าหากคู่สมรสเข้าใจและรักกันจริง ก็ทำให้มีความสุขได้ โดยอาจจะหาสิ่งทดแทน เช่น การทำบุญตบถุกรรม และการมีกิจกรรมที่เหมาะสมคือครอบครัว ครอบครัวที่มีบุตรก็อาจจะเกิดปัญหาเรื่องมีบุตรมากเกินไป น้อยเกินไป หรือขาดบุตรชาย ขาดบุตรสาว ก็อาจจะเป็นข้ออ้างได้ทั้งสิ้น

ชีวิตของคนเรานั้นย่อมมีปัญหากันได้ในหลายช่วงชีวิต นับตั้งแต่เกิดจนถึงวัยชรา เป็นไต่ทุกเมื่อ ทุกคน และทุกจังหวะของชีวิต ดังนั้นคู่สมรสจึงควรมีความรัก

ความเข้าใจ ช่วยกันแก้ปัญหา มองไปที่จุดหมายอันเดียวกัน ความนิคหวังและความ
 ต้องการที่ไม่สมปรารถนาของแต่ละคนย่อมมีได้เสมอ จึงควรถ้อยทีถ้อยอาศัย ประนีประนอม
 ผ่อนปรนกัน ไม่ใช่นิคหวังเพียงเรื่องเดียว แต่ถือว่าทุกอย่างนิคหวังไปทั่วๆ คู่สามีภรรยา
 ควรจะมีสติสัมปชัญญะในการครองรักครองเรือน จึงจะช่วยให้ชีวิตสมรสประสบกับความ
 สำเร็จตลอดกาล

สามีภรรยาทะเลาะกัน

คู่สมรสที่แต่งงานกันใหม่ ๆ มักจะตกใจเมื่อมีเรื่องทะเลาะกันเป็นครั้งแรก
 และอาจจะคิดว่าชีวิตสมรสของคนคงจะสิ้นสุดลงแน่ ๆ แต่ความเป็นจริงแล้วมันเป็นเพียง
 การเริ่มต้นเท่านั้น เพราะคนสองคนที่เคยโตมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน แม้จะเกิด
 รักใคร่ชอบพอกันและแต่งงานกัน ก็ย่อมต้องการเวลาที่จะเรียนรู้ถึงความต้องการของ
 ฝ่ายตรงกันข้าม ถ้าคู่สามีภรรยาไม่ปากมีเสียงกันบ้าง แล้วก็เข้าใจกันดีในภายหลัง
 ก็เปรียบเสมือนว่าได้เติมผงชูรสให้กับคู่ชีวิตสมรสนั้นแล้ว

การทะเลาะกันบ้างในบางครั้งนั้น เป็นไต่ทั้งในทางที่จะเสริมสร้าง ความ
 เข้าใจของทั้งสองฝ่าย และเป็นไต่ทั้งในทางที่จะเชือกเงื่อนทำลาย คู่สมรสที่ทะเลาะกัน
 โดยไม่ถูกวิธีที่พบได้เสมอ ๆ เช่น

1. ต่างฝ่ายต่างต้องการแสดงอำนาจเหนืออีกฝ่ายหนึ่ง
2. เป็นผู้ที่คิดว่าความคึกคักเห็นของคนถูกต้องเสมอ ไม่ยอมรับฟัง
 ความคึกคักเห็นของผู้อื่น
3. ชอบพินฉวยหาทะเลาะเข็บ
4. ชอบเชือกเงื่อนกันด้วยคำพูด เหน็บแนมให้เจ็บใจ
5. ชอบไปเกณฑ์เอาคนอื่นมา เป็นพวก
6. ชอบทะเลาะกันค่อนหน้าลูก ๆ
7. หาเรื่องชวนทะเลาะกับฝ่ายตรงข้าม

การทะเลาะกันของสามีภรรยา ย่อมจะเกิดขึ้นได้เสมอ นับเป็นการที่ ทั้งสองฝ่ายจะได้มีโอกาสแสดงทัศนคติ รสนิยม และแบบแผนชีวิตของคนให้อีกฝ่ายหนึ่ง ทราบ อันจะมีผลทำให้ชีวิตสมรสมีชีวิตชีวาและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

เหตุวิบัติของครอบครัว

ความสัมพันธ์ในครอบครัวครอบคลุมชีวิตของครอบครัวในทุกชั้นตอนของ วัฏจักรครอบครัว ครอบครัวเริ่มต้นตั้งแต่การเลือกคู่ ชาย - หญิง สมรสกัน อยู่ด้วยกัน และแยกจากกัน จะด้วยความตายหรือความแตกแยกใด ๆ ก็ตาม ครอบครัวจะต้อง เผชิญกับความสุขบ้าง ทุกข์บ้าง ความปกติวิสัยสภาพการณ์บางอย่าง เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็นำ ปัญหาร้ายแรงมาสู่ครอบครัว จึงจำเป็นสำหรับผู้ศึกษาวิชาการศึกษาชีวิตครอบครัวจะได้ ทราบไว้ เพื่อหาแนวท้าวป้องกัน เรื่องที่พอจะป้องกันได้ เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ ที่เกิด ให้วิกฤตการณ์นั้น ๆ ลดลง และผ่านพ้นไปโดยเร็วที่สุด เหตุวิบัติทั้ง 7 ประการ ต่อไปนี้ นับเป็นเหตุการณ์ส่วนหนึ่งที่ทำให้ชีวิตครอบครัวแตกสลายได้โดยง่าย คือ

1. การที่สามี - ภรรยา มีเวลาพักผ่อนหย่อนใจร่วมกันน้อย คู่แต่งงาน หลาย ๆ คู่ที่ลงเอยด้วยการหย่าร้างนั้น มักมีข้ออ้างอย่างเดียวกัน คือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เอาแต่ใจจกจ่อแต่งงาน หรือคิดแต่เรื่องของตัวเองเป็นอันกับแรกตลอดเวลา อย่างเช่น ภรรยาคนหนึ่งบอกว่า เจอหน้าสามีแค่ที่โต๊ะกาแฟภาคเช้า เพราะหลังจากสามีออกจากบ้าน ไปแล้ว สามีก็ทำแต่ธุรกิจ นาน ๆ ครั้งจึงจะกลับมาทานอาหารเย็นที่บ้านสักครั้ง เฉพาะวัน เสาร์ - อาทิตย์ ก็คิดประชุมหรือไม่ก็ไปตีกอล์ฟ
2. มีรายการจู้จี้หรือค้อนและกันอยู่เสมอ คือทั้งสามีและภรรยามีนิสัย จุกจิกจู้จี้ เห็นอะไรต่อมิอะไร เป็นเรื่องซัดหุซัดคา ซักอกซักใจไปเสียทั้งหมด
3. มีการหึงหวงอย่างไรเหตุผล ส่วนมากมักจะเกิดกับภรรยา ภรรยา บางคนเป็นประเภทสามีถึงไหนฉันก็ถึงนั้น ซึ่งก่อให้เกิดความรำคาญแก่สามีได้

4. มีการปล่อยคำหยามหรือใช้กำลัง เมื่อเกิดความไม่พอใจ สามีภรรยา บางคู่ เมื่อเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกันที่ไร เป็นต้องปล่อยคำหยามออกมาที่นั่น หรือไม่ บางทีก็ถึงกับต้องใช้กำลังกายทุบตี

5. ปล่อยให้ญาติพี่น้องเข้ามายุ่งกับชีวิตครอบครัวมากเกินไป เกิดจาก ญาติพี่น้องของทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือมีญาติแม่ยาย ลูกเขย และแม่ตัว ลูกสะใภ้

6. ความไม่ยอมมีลูก สามีภรรยาเกือบทุกคู่เมื่อแต่งงานแล้วก็อยาก มีลูกด้วยกันทั้งนั้น แต่ถ้าเกิดเหตุฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมจะมี ฝ่ายนั้นก็ย่อมจะเป็นฝ่าย สร้างความรำคาญให้แก่ครอบครัวได้

7. ความไม่สมปรารถนาทางเพศ สาเหตุประการนี้โดยมากผู้ทำให้ วิตกมักจะเป็นฝ่ายสามีมากกว่าภรรยา เพราะวิสัยของผู้หญิง โดยเฉพาะผู้หญิงไทย คุ้มแล้ว "จะน้อยมาก จะยากจะเย็น" ถ้าเกี่ยวกับเรื่องเพศแล้ว มักจะไม่ค่อยเอะอะ โวยวาย

ทั้ง 7 ประการที่กล่าวมานี้ นับเป็นเหตุวิบัติที่ทำให้ชีวิตสมรสล้มเหลว เป็นอันมาก ครอบครัวใดที่ยังไม่เกิดเหตุวิบัติเหล่านี้ ก็ต้องพยายามหาทางป้องกันเสีย แแต่กัน ๆ หรือถ้าเกิดขึ้นแล้วก็ควรหาทางแก้ไขอย่างรอบคอบ

การนอกใจของสามีภรรยา

การนอกใจหรือการแบ่งใจไปให้หญิงอื่นหรือชายอื่น เป็นเรื่องของกรณีศึกษา สิลขรรณอย่างรุนแรง นับเป็นวิกฤตการณ์ของคู่สมรส เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการ หย่าร้าง แต่บางรายบางสังคมก็ไม่ถือว่าเป็นเรื่องร้ายแรง การที่ผู้ชายไปมีความสัมพันธ์ กับหญิงอื่นก็เพราะมีความสนใจของแปลก ๆ ใหม่ เช่นเดียวกับที่คนเรามีความสนใจใน อาหารรสแปลก ๆ มีผู้วิจารณ์ในเรื่องนี้ว่า การมีวิฤทธิภาวะต่ำ และความรู้สึกเย็นชาใน เรื่องเพศ เป็นสาเหตุของการนอกใจได้ ซึ่งตรงกับกรวิจัยของนักจิตวิทยาซึ่งพบว่า สาเหตุที่สามีส่วนมากนอกใจภรรยา ได้แก่

1. ภรรยาไม่สามารถบรรลุจุดสุดยอดในการร่วมเพศ ทำให้สามีขาดความสนใจที่จะร่วมเพศกับภรรยา
2. สามีสนใจวิธีร่วมเพศแบบพิสดาร แต่ภรรยาไม่เห็นด้วยหรือไม่ยอม
3. สามีมีความต้องการทางเพศมากกว่าภรรยา และรู้สึกว่าจะเป็นการหาจุดภรรยาเกินไป ถ้าเขาไม่หาทางปลดปล่อยความต้องการกับหญิงอื่นบ้าง

สาเหตุที่ภรรยาออกใจ โคนัก

1. สามีไม่สนใจความต้องการทางเพศของภรรยา
2. สามีเป็น "นักรัก" ที่ไร้ไม่ได้ ไม่รู้จักการแสดงความรัก
3. ภรรยาไม่อาจบรรลุจุดสุดยอดในการร่วมเพศ แต่สามีไม่ช่วยเหลือ
4. ภรรยาต้องการให้สามีตอบสนองด้วยปฏิภริยารุนแรง แต่สามีไม่ยอมปฏิบัติหรือไม่สามารถทำได้

นายแพทย์ ยรรยง สุทธิรัตน์² ได้กล่าวถึงสาเหตุของการนอกใจมักเกิดจากการแต่งงานที่คู่สมรสขาดความเข้าใจกัน และบางคนแต่งงานโดยปราศจากความรัก นายแพทย์ยรรยง ได้ยกตัวอย่างประกอบข้อสรุป โดยกล่าวถึงสามีภรรยาคนหนึ่ง ซึ่งสามีไปมีรักใหม่เพราะเขารู้สึกว่าภรรยาไม่ยกย่องหรือให้เกียรติ มีหน้าซ้ำยังคุณญาติของเขา อยู่เสมอ หญิงใหม่ที่เขาพบเอาอกเอาใจเขาและทำตรงกันข้ามกับภรรยาทำ เขาจึงรู้สึกอับอายใจมาก ฝ่ายภรรยาก็ยอมรับว่าบางครั้งก็มีปากเสียงกัน เธอออกไม่ได้ที่จะพูดหรือแสดงให้สามีเห็นว่าเธอเป็นผู้ช่วยให้กำลังใจ เก็บหอมรอมริบตั้งแต่หึงหึงยังมีอะไร จนกระทั่งมีบ้านและทุกสิ่งทุกอย่างในปัจจุบัน ทำทางและคำพูดที่ภรรยาพูด... ทั้งใจนั้น อาจทำให้สามีคิดว่าเธอถูกดูถูกและเป็นชาติของความตองรหญิงอื่นได้

² ยรรยง สุทธิรัตน์, "การนอกใจกัน" ความรู้ สมเด็จพระเจ้าพระยา, 2518, หน้า 56.

สงวนลิขสิทธิ์

การนอกใจของสามีภรรยาไม่ว่าจะเกิดเพราะสาเหตุใดก็ตาม มักจะมีความสุขอยู่ไม่นาน ส่วนมากมักเกิดเพราะความสงบสุขเนื่องจากต้องคอยบิคมึงฝ่ายตรงข้าม บางทีเกิดความรู้สึกผิดและเกรงว่าจะถูกจับได้ จึงคอยขมคา หลอกหลวง หากำแก้ตัวอยู่เสมอ ๆ และเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งรู้ความจริงเข้าอาจเกิดความผิดหวัง ประกอบกับการมีพิธีมานะ จนเป็นผลทำให้เกิดการแตกแยกได้

การหย่าร้าง

ในสังคมจะประกอบด้วยคนหลาย ๆ กลุ่มอยู่ร่วมกัน สังคมที่เล็กที่สุดคือ ครอบครัว ชีวิตครอบครัวเป็นการเริ่มต้นของชายและหญิง ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สมาชิกในครอบครัวจะปรับทุกข์สุขร่วมกัน สิ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทั้งด้านกำลังและความกึก การเริ่มต้นของชีวิตต่างก็ปรารถนาว่าจะต้องมีความสุขด้วยกันทั้งนั้น แต่ชีวิตคนเราเมื่อมีการเริ่มต้นก็ต้องมีจุดจบ เมื่อถึงจุดจบ แต่ละชีวิตก็จะเป็นไปตามวิถีชีวิตของตนเอง

ชีวิตครอบครัวก็เช่นกัน มีการสิ้นสุดลงโดยวิธีการหย่าร้าง คาย การละทิ้ง การแยกกันอยู่ ฯลฯ

ปัญหาการหย่าร้างเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในปัจจุบัน เพราะสาเหตุหลายอย่าง อาจเกิดจากความไม่เข้าใจกัน ความแตกต่างทางบุคลิกภาพและอารมณ์ ความยากจน ตลอดจนความสัมพันธ์ในทางครอบครัวอ่อนลงไป หรืออาจจะมาจากสาเหตุอื่น ๆ และผลที่จะติดตามมากก็เป็นปัญหาที่สังคมจะต้องแก้ไข

ในสังคมชนบทหรือสังคมในสมัยก่อน ๆ มักจะไม่ค่อยได้ยินคำว่า "หย่าร้าง" เพราะถือว่าเป็นเรื่องอับอาย ไม่ค่อยเป็นที่นิยมกันนัก เมื่อสังคมเจริญขึ้น การหย่าร้างก็มีมากขึ้นและเป็นที่ยอมรับในสังคม ยิ่งในสังคมตะวันตกการหย่าร้างเป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย และมีเป็นจำนวนมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแต่งงานใหม่ถือเป็นเรื่องธรรมดา

การสมรสจะสมบูรณ์และถูกต้องตามกฎหมาย จะต้องมีการจดทะเบียนสมรส ราวถือว่าผู้ที่จดทะเบียนสมรสได้นั้นต้องเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ คือมีอายุ 20 ปีขึ้นไป

แต่มีข้อยกเว้นว่าถ้าหากไม่บรรลุนิติภาวะ จะต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา
เสียก่อน แต่ไม่มีกฎหมายใดของโทษผู้ที่ไม่จดทะเบียนสมรส เวลาหย่าร้างจึงไม่มี
หลักฐานที่อำเภอ

ในชีวิตและความเป็นอยู่ของสังคมไทยเรา การจดทะเบียนสมรสยังไม่
นิยมแพร่หลายในหมู่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี สถิติการหย่าร้างมีไม่มาก เพราะ
จะออกมาในรูปของการละทิ้ง หักทิ้ง ซึ่งมีปัญหามาก ในหมู่กรรมกร ลูกจ้าง
การที่สามีทิ้งภรรยาเป็นภาระแก่สังคมเป็นอย่างมาก ญาติพี่น้องจึงต้องเป็นผู้รับภาระ
ดูแลช่วยเหลือ ไม่เหมือนกับในต่างประเทศ รัฐบาลมีโครงการช่วยเหลือคนเหล่านี้ได้
อย่างกว้างขวางและเต็มที่

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยเรา การหย่าร้างมีกรณี
ที่จะยกเป็นข้ออ้างได้หลายกรณี ดังนี้

1. ภรรยาไม่ซื่อ
2. ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือทำร้ายร่างกายอีก
ฝ่ายหนึ่ง หรือบุพการีของอีกฝ่ายหนึ่งถึงบาดเจ็บ หรือหมิ่นประมาทอีกฝ่ายหนึ่ง หรือ
บุพการีของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นการร้ายแรง อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
3. สามีหรือภรรยาจงใจละทิ้งอีกฝ่ายหนึ่งไปเกินกว่า 1 ปี หรือไม่ให้ความ
ช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูตามควร หรือทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามี ภรรยา
อย่างร้ายแรง จนอีกฝ่ายหนึ่งไม่อาจจะอยู่กินเป็นสามีภรณาคู่ไปได้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
4. สามีหรือภรรยาต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกฐานลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิวาท-
ทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด หรือปลอมแปลงเงินตรา หรือต้องคำพิพากษา
ถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดอย่างอื่น เกินกว่า 3 ปี อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้
5. สามีหรือภรรยาถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ และศาลยังไม่เพิกถอน
คำสั่งนั้น อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

6. สามีหรือภรรยาถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ เพราะเหตุวิกลจริต ตลอดมาเกินกว่า 3 ปี นับแต่วันศาลสั่ง และความวิกลจริตนี้ไม่มีทางรักษาให้หายไ้ได้ถึงชีวิต ที่จะอยู่กินเป็นสามีภรรยาต่อไปได้อีกแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

7. สามีหรือภรรยาผิดกัณฑ์หน้าที่ทำให้ไว้เป็นหนังสือในเรื่องความประพฤติ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

8. สามีหรือภรรยาเป็นโรคติดต่อย่างร้ายแรง อันอาจเป็นภัยต่ออีกฝ่ายหนึ่งได้ และโรคนี้ไม่มีทางรักษาให้หายไ้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

9. สามีหรือภรรยาเมื่อวัยวุฒิไม่สมบูรณ์ จนไม่มีความสามารถจะอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยาไ้ตลอดกาล อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้

ปัจจุบันสาเหตุแห่งการหย่าร้างมีมากมายหลายอย่าง เช่น

1. การสมรสแบบบังคับ มีแนวโน้มให้เกิดการหย่าร้างมากกว่าการแต่งงาน ด้วยความรัก และในหลายประเทศถือว่าการทรมานจิตใจเป็นสาเหตุแห่งการหย่าร้างได้ อย่างเต็มที่ ซึ่งก็แล้วแต่วิถีประชา และค่านิยมของคนในแต่ละประเทศยึดถือกัน ในสังคมแบบประชาธิปไตยให้เสรีภาพแก่คนมาก ทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ยอมพึ่งพาอาศัยใครต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างอยู่ ถืออิสระเป็นที่ตั้ง จึงมักจะทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยจะลงรอยกัน มีความคิดเห็นแตกแยกกันอยู่บ่อย ๆ ในสังคมเมืองที่มีความเจริญมากมาย ทั้งทางวัตถุและจิตใจ มีการไปมาหาสู่ติดต่อกันระหว่างกลุ่มมาก ซึ่งเป็นการติดต่อกันแบบกลุ่มหุ้ญญิม มาตราฐานการครองชีพสูง ฐานะทางเศรษฐกิจดี รายจ่ายในครอบครัวมีมาก สิ่งแวดล้อมก็อำนวยความสะดวก สนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน และเกิดความตึงเครียดในครอบครัว ในที่สุดเกิดการหย่าร้างขึ้นได้

2. สาเหตุทางค่านิยมเศรษฐกิจและการศึกษา ก็มีส่วนช่วยให้เกิดการหย่าร้างได้ง่าย เพราะเหตุว่าฝ่ายหญิงถือว่ตนมีการศึกษาสูง มีงานทำ อาจจะไม่ค่อยเชื่อฟังสามี บางคนคิดว่าการแต่งงานเพื่อความทองการทางเพศแต่เพียงอย่างเดียว เมื่อเกิด

ความเบื่อหน่ายและไม่พอใจในเรื่องเพศ ก็อาจจะหย่าร้างกันง่าย

3. สภาพทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้คนสมัยใหม่ต้องมีธุรกิจออกจากบ้านเสมอ มีการพบปะสังสรรค์ระหว่างเพื่อนฝูงอยู่บ่อย ๆ ทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อยลง จึงมีความผูกพันน้อย และสภาพสวนตัวของหญิงเปลี่ยนไป เพราะเหตุว่าหญิงมีสิทธิและเสรีภาพทัดเทียมกับชาย หรือเกือบเท่าชาย ทำให้มีการตัดสินใจและตัดสินใจหาชีวิตคู่ด้วยตนเองได้ง่าย ไม่ต้องอยู่ในโอวาทของคนอื่น เหล่านี้เป็นสาเหตุของการหย่าร้างของครอบครัว

เมื่อการหย่าร้างเกิดขึ้น ย่อมถือว่าเป็นการสิ้นสุดชีวิตการแต่งงานของคู่สมรส เป็นการแตกแยกกันระหว่างบุคคลที่เคยอยู่ใกล้ชิดกัน มีความสัมพันธ์อย่างลึกซึ้ง เมื่อแยกกันอยู่ย่อมเป็นเรื่องเศร้า และในขณะที่แยกกันก็ทำให้เกิดความสับสนเหมือนกัน คนที่หย่าร้างมักจะถูกชุมชนนิรโทษในแง่ร้ายต่าง ๆ โดยเฉพาะในสังคมเล็ก ๆ เช่น ในชนบท

หญิงที่ถูกหย่าร้างมักมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เพราะจำต้องหาเลี้ยงตนเองยังมีลูกช่วยเลี้ยงลำบาก เพราะสังคมส่วนใหญ่หญิงไม่ค่อยจะประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการหย่าร้าง ทำให้เกิดความทุกข์ทรมานใจให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งได้

สำหรับปัญหาที่จะตามมา เนื่องจากสาเหตุการหย่าร้างก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก ทำให้เกิดการทรมานใจ ว่าเขว่อย่างมาก มีความรู้สึกไม่มั่นคง ไม่มีความอบอุ่น ประพฤติตัวเหลวไหล เป็นอาชญากร ประพฤติผิดทางเพศ และกลายเป็นเด็กจรจัดได้

การที่จะลดปัญหาการหย่าร้างนั้นทำได้ไม่ง่ายนัก เพราะเป็นความต้องการของทั้ง 2 ฝ่าย ที่จะแยกกันอยู่อย่างเด็ดขาด หากที่จะช่วยได้คือ พยายามประวิงเวลาของการหย่าร้างไว้ก่อน ถ้าเป็นไปได้ มีหลายคู่เหมือนกันที่มีเจตจำนงจะหย่าร้างกัน เจ้าหน้าที่ที่ควรที่จะแนะนำหาเหตุผลมาประจบทั้งผลดีและผลเสีย เพื่อทำให้เปลี่ยนใจในภายหลังได้ หรืออาจจะให้โอกาสแก่ละฝ่ายใช้เวลาใคร่ครองให้นาน ๆ เสียก่อนก็ได้

หรือถ้าหากการพิจารณาการศึกษาหาร่างควรจะทำเป็นความลับ เพื่อไม่ให้แต่ละฝ่าย
เสียชื่อเสียง นอกจากนั้นก็หาทางให้การศึกษาเรื่องเพศศึกษาแก่ครอบครัวเพื่อเป็น
การสอนแนวทางชีวิตที่เป็นจริงในสังคม เน้นหนักในค่านิยมการศึกษาอย่างแท้จริงเพราะ
จะเป็นภัยอย่างยิ่งถ้าถือว่าเป็นเรื่องลึกลับและต้องห้าม เพื่อป้องกันปัญหาอันจะเกิด
ตามมาหลังจากการหาร่าง รัฐบาลควรมีโครงการและมาตรการช่วยเหลือกลุ่ม
ที่ถูกละทิ้ง หรือไม่ได้รับการเลี้ยงดูทั้งทางด้านความเป็นอยู่ การเงิน การศึกษา
และการประกอบอาชีพ เพราะจะทำให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมองไค้อีกมาก การหย่าขาด
จากกันนั้นก็เพียงเพื่อให้หลุดพ้นจากพันธะผูกพันต่อกัน แต่ผลที่ตามมาช้มีมากมาย อาทิเช่น

1. ค่านิยมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน
2. การคุมคุมบุตร
3. ความรู้สึกของบุตร
4. การเริ่มต้นครอบครัวใหม่ เป็นเรื่องยากพอควร
5. หญิงที่ว่างเลยวัย 40 ปีขึ้นไปแล้ว โอกาสที่จะได้แต่งงานใหม่มีน้อยราย
6. สุขภาพจิตของทั้งสองฝ่ายจะเสื่อมโทรม
7. สังคมมักจะมองผู้ที่หย่าร้างด้วยความสงสัย

อย่าเห็นว่าการหย่าร้างเป็นทางออกที่ดีของชีวิต จงพยายามหาวิธีการ
แก้ไขอย่างอื่น สิ่งระลึกอยู่เสมอว่า ทั้งหญิงและชายกว่าจะรักกันได้นั้นมิใช่ของง่ายเลย

การวิจัยเรื่องการหย่าร้าง

จากรายงานการวิจัยของ คุณสุภา ภิรมย์แก้ว ซึ่งเผยแพร่โดยวารสารข่าว
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ฉบับเดือนมิถุนายน พ.ศ.2523 ได้พบสาเหตุการ
หย่าร้างของประชาชนในกรุงเทพมหานครว่า ไม่ได้เกิดขึ้นจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งโดยเฉพาะ
แต่เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยรวมกัน แต่ถ้าหากเรียงตามลำดับความสำคัญของสาเหตุแล้ว
มีดังนี้

1. ความเป็นคนเจ้าอารมณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง
2. เกิดจากปัญหาการเงิน มีภาวะการเงินตึงเครียดในครอบครัว
3. เกิดจากสามีไปมีรักใหม่
4. เกิดจากภรรยาอกใจ
5. คู่สมรสขาดความสนใจซึ่งกันและกัน
6. เกิดจากความยุ่งยากของญาติทั้งสองฝ่าย
7. เกิดจากสามีดื่มสุรา เที่ยวเตร่หาความสุขส่วนตัว

อา

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า เมื่อหย่าขาดจากกัน หากคู่หย่าร้างมีบุตรด้วยกัน ส่วนใหญ่จะให้บุตรพักอาศัยอยู่กับมารมากกว่าบิดา และมี 14% ที่แบ่งบุตรทั้งสองฝ่าย โดยฝ่ายหญิงจะตั้งความหวังว่าชีวิตภายหน้าจะดีกว่าเดิมมากกว่าฝ่ายชาย แต่ทั้งสองฝ่ายมั่นใจว่าชีวิตจะดีขึ้นภายหลังแยกทางแล้ว

พบคนกรุงเทพฯ แต่ง - หย่า มากที่สุด

อธิบดีกรมการปกครองได้แถลงกับผู้สื่อข่าว เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2523 ว่า ขณะนี้ประเทศไทยมีประชากรจากการสำรวจถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2522 ทั้งสิ้น จำนวน 46,113,756 คน เป็นชาย 23 ล้านคนเศษ เป็นหญิง 22 ล้านคนเศษ จกทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมายทั่วประเทศในปีเดียวกันคือปี พ.ศ.2522 รวมทั้งสิ้น 285,461 คู่ เฉพาะในกรุงเทพมหานครจดทะเบียนสมรสมากที่สุดคือ 35,100 คู่ และในกรุงเทพมหานครก็หย่าขาดกันมากที่สุดคือ 7,259 คู่ จังหวัดระนองจดทะเบียนสมรสน้อยที่สุดคือมีเพียง 475 คู่ จังหวัดสตูลมีการหย่าร้างน้อยที่สุดคือ 16 คู่เท่านั้น

พบสตรีแต่งงานซ้ำหย่ากันมาก

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทำการศึกษาถึงเรื่องการหย่าร้าง เมื่อปี พ.ศ.2523 โดยการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 3,600 ราย จากทะเบียน

หย่าใน 24 เขต ของกรุงเทพมหานคร การศึกษาครั้งนี้พบว่าสตรีมักเกิดการหย่าร้าง เมื่ออายุ 29 ปี ส่วนมากอยู่กินกันมาประมาณ 4 ปี มีบุตร 2 คน อายุแรกสมรส 23 ปี เปรียบกับสตรีที่ไม่ได้หย่าร้าง มักมีบุตร 3 คน อายุแรกแต่งงานน้อยกว่า 23 ปี

กลุ่มสตรีที่มีการหย่าร้างมากที่สุด มักมีสามีอายุมากกว่าภรรยาเจ็ดปี และได้พบแนวโน้มว่าบุตรไม่เป็นสาเหตุของใจที่จะยับยั้งการหย่าร้าง ส่วนเหตุผลกรณีการแต่งงานเมื่ออายุมากแล้วหย่าร้างก็ง่ายกว่า การแต่งงานเมื่ออายุน้อย พ่อ - แม่ เป็นฝ่ายเลือกคู่ครองให้ เมื่อเกิดปัญหาในชีวิตสมรสก็จะมีญาติเข้ามาไกล่เกลี่ยให้ปรองดองกัน แต่การแต่งงานเมื่ออายุมาก ส่วนใหญ่มักจะตัดสินใจเลือกคู่ครองเอง จึงไม่มีผู้ใดมาช่วย ประนีประนอมให้ นอกจากนั้นคู่แต่งงานที่มีอายุมากมักจะใช้เวลาศึกษากันมากก่อนเป็น เวลานาน เมื่ออยู่กินกันเพียงระยะสั้น ๆ ก็เกิดความเบื่อหน่ายง่าย ส่วนคนอายุน้อยยังมี เวลาศึกษากันหลังแต่งงานอีกนาน

การป้องกันการหย่าร้าง

ปัจจุบันการหย่าร้างกับการแต่งงานเกือบจะมีเท่า ๆ กัน การหย่าร้าง เป็นปัญหาสำคัญของครอบครัวและสังคม ที่จะส่งผลกระทบต่อไปยังบุตรได้ จึงมีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการป้องกันการหย่าร้างไว้ดังนี้

1. ในการเลือกคู่ครอง ชาย - หญิง ควรจะพิจารณาถึงบุคลิกภาพนิสัยใจคอ หรือภูมิลำเนาของบุคคลที่จะแต่งงานด้วยให้แน่นอนเสียก่อนแต่งงาน
2. ควรมีการเตรียมตัวเตรียมพร้อมในการเผชิญปัญหา และมีวิธีแก้ปัญหาชีวิตก่อนแต่งงาน
3. ชาย - หญิง ควรจะมีความรักและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
4. เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้ง ควรหันหน้าเข้าหากัน เพื่อหาทางแก้ไข ไม่ควรรีบหย่าขาดจากกันทันที

5. เมื่อเกิดปัญหาการแยกกันอยู่ชั่วคราวระยะหนึ่งก่อน เพื่อทดสอบดูว่า จะสามารถอยู่กันเกี่ยวใครหรือไม่

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการชกแย้งในครอบครัว³

ความชกแย้งต่าง ๆ ในครอบครัว เป็นแนวทางไปสู่ความล้มเหลวในชีวิต สมรส การแก้ไขหรือการป้องกันเป็นหน้าที่ของทั้งชายและหญิง ที่จะต้องให้ความสนใจ แก่กันและกัน โดยพยายามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ปรึกษากันอย่างเปิดเผย มีใจคอย แก่จะจับผิดซึ่งกันและกันแล้วเก็บความไม่พอใจไปแสดงออกโดยวิธีประชดประชัน นัยก ใหญ่ ๆ สำหรับการแก้ไขหรือการป้องกันการชกแย้ง มีดังนี้

สำหรับชายให้ยึกนชก	สำหรับหญิงให้ยึกนชก
1. จงเสนอสนองความรัก	1. จงเป็นกัวของกัวเอง
2. จงให้ค้ำยงของชมเชย	2. จงยึกนชกที่เกกมาเป็นหญิง
3. จงร่วมใจสิ่งทีกรรยาสนใจ	3. จงมีอารมณชก
4. จงปรับปรุงตนเองให้มีเสนชก	4. จงปรับตนเองกัทุกโอกาส
5. จงมีใจกวาง	5. จงมีความสาร์วมคน
6. จงเป็นผู้ไว้ว้างใจกั	6. จงนชกเสยงอารมณชก

³ บุญสม มาร์คิน และ สาร์อง พวงมุกตร, สุขศกษา, กรุงเทพมหานคร : สกษรเจรยูกศน, 2522, หน้า 86.